

A Kecskeméti Református Egyházközség Hírmondója *XVIII. évf. 6. szám, 2011.*

Mi a reformáció?

**„Fölment a király az Úr házába ...És felolvasta fülük hal-
latára a szövetség könyvének minden igéjét...és szövetsé-
get kötött az Úr színe előtt...”**

2 Kir. 23:2-3.

Az Isten igéje örökkévaló!

Csak ideig-óráig lehet kiszorítani a világból. Ezt az igazságot állítja elénk az olvasott ige. A próféták mind szomorúan látták, hogy minden prédikálásuk hasztalan, mert az egy igaz Isten képe elhomályosult a nép előtt. Ezért, választott

szolgájának, Jósiás királynak kezébe adta az elfelejtett régi Írást.

Október 31-én, jó nekünk ezt a történetet felelevenítenünk. Nemcsak azt látjuk meg belőle, hogy Isten Igéjét éppúgy nem lehet koporsóba zárni, mint a napsugarat, de világosan megtanulhatjuk azt is, hogy mi a reformáció. Ez a fogalom szó szerint - visszaformálás. Visszaformálása a vallásnak régi, eredeti formájára, arra, amit az Isten adott. Még a reformátusok között is vannak olyanok, akik ezt nem tudják. Sokan csupán „hitújítást” emlegetnek, úgy beszélnek a protestantizmusról, mint amit 1517-ben alapítottak. Pedig a régít állították vissza, azt, amit elfeledek, elrontottak, eltemettek. Visszahozták, érvényre juttatták, jogaiba emelték az Isten beszédét, a semmibe vett és háttérbe szorított Szentírást. Visszaformálták a keresztyénséget eredeti állapotába, abba a for-

mába, amelyben az apostolok korában és az első századokban volt. Úgy tettek a reformátorok, mint Jósiás király. Felfedezték a Szentírást és annak tanítása nyomán megtisztították a vallást mindattól, ami a századok folyamán rátapadt. Kötést tettek az Úr előtt, hogy ők az Urat akarják követni, parancsolatait, rendelkezéseit teljes szívből és lélekből meg akarják őrizni. A mi őseink is ráállottak erre a kötésre. Ez a reformáció - nincs vége. Még mindig vannak bibliamentes keresztyének, akik nem fedezték fel a Szentírást, bibliamentes reformátusok, akik nem állják a kötést, amit az ősök tettek az Úr előtt. Még mindig vannak reformátusok, akik büszkék ugyan az ősökre, de nem keresik az evangélium és az apostoli levelek tiszta forrásait. Még mindig vannak reformátusok, akik nem hívei a reformációnak. Nem tudják, hogy a mi utunk örök reformáció, jelszavunk mindig ez: vissza a forráshoz, az Isten beszédéhez újra, meg újra, hogy megújuljunk általa.

A Reformáció emlékűnnepén szálljunk magunkba és vizsgáljuk meg, vajon álljuk-e még a kötést, az Urat akarjuk-e követni egyedül. Meg akarjuk-e őrizni az Úr parancsolatait, rendelkezéseit? Vizsgáljuk meg magunkat, hogy vajon felfedeztük-e már a Szentírást, hogy mi is reformátorok legyünk, mindenek előtt önmagunk életének reformátorai.

Kedves Testvérem!

Tedda Szentírást mindennapikenyereddé, lelked naponként való táplálójává! Tudd, ezt a munkát te nem végezheted el. A reformáció nem emberek műve, hanem Istené. Nem Jósiás király volt Izráel reformátora, de maga az Is-

ten, nem Luther és Kálvin voltak a XVI. század reformátorai, de maga az Úr. Az Úr az, aki világosságot gyújtott választottai szívében. Az Úr Lelke mozgította meg a szíveket. Bíz hát Istenre a magad reformációját is testvérem! Többet figyelj rá, mint eddig. Engedd, hogy Ő beszéljen hozzád Igéjén keresz-

tül! Keresd a veled való találkozás alkalmait. Sorsod irányítását tedd át a magad kezéből az Ő kezébe. Engedd, hogy az ő gondolatai legyenek a te gondolataid, az ő utai a te utaid. Bíz rá magad a Szentlélek vezetésére. Engedd, hogy a te bölcsességedet hadd győzze le Isten szeretete, s vágyaidat és álmaidat hadd szentelje meg Isten vágya és álma, amit felőled hordoz atyai szívében. Több csend, több imádság az életedben, több önmegtagadás, több áldozat és több szolgálat – ezt jelenti ez a tanítás.

A reformáció mégis más. Több mint egyes emberéletek reformálása. Jósiás király reformációja szabadsággal, dicsőséggel, gazdasági és kulturális felvirágzással ajándékozta meg Izráel népét. A keresztyénség reformációja meg átalakította Európa képét, mert azokat a nemzeteket, amelyek elfogadták az isteni ígét, csodálatos megújulás útjára vezette, rajtuk keresztül a többi népeket is meg gazdagította, a tengeren túl pedig hihetetlenül felvirágzó birodalmat teremtett.

De gondoljunk csak arra, hogy a mi nemzetünket egyenesen a halálból hívta életre, a mohácsi mocsársírból emelte fel. De azok a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális áldások, amelyekkel a reformáció meg gazdagította a világot, megreformált emberszívek hősies szolgálatának voltak a gyümölcsei. Olyan embereké, akik töredelmes, bűnbánó életet éltek, imádságos, bibliaolvasó, Isten dicsőségéért harcoló életet. Olyan embereké, akik porba omlottak a felséges Isten előtt, bármily emelt fővel állottak is szembe a világgal, szívüket kitárták az élő Isten kijelentése előtt és engedelmeskedtek néki, bármilyen műveltek voltak is a világi tudományokban.

A reformációnak sok karja volt és messze nyúlt ez a sok kar, de ezek a karok mindig az Isten Lelkének áramvezetői voltak, amely Lélek emberszíveket töltött meg erővel és fénnel. A reformáció lényege mindig az Isten örök ígétének diadalra jutása emberszívekben. Ezért - vissza a forráshoz! Ha azt akarjuk, hogy ebben a lázas beteg világban, amelynek agyában annyira összekeveredett minden, hogy már a vallás se vallás, újra megtalálja a maga helyét minden és a gyógyulás folyamata induljon meg, akkor arra kell törekednünk, azért kell imádkoznunk, hogy az Isten ígéje és Lelke járja át az emberszíveket és szélnek zúgásával, vagy tűznek lángjával s ha kell, szórólappal tisztítsa meg azokat. De mindezt önmagunkon kell kezdenünk.

A világ reformációja emberek reformációjával kezdődik, az emberek reformációja pedig önmagunk reformációjával.

A reformáció lelke azért hív téged:
Vissza a forráshoz, az Isten örök ígétéhez!

Dr. Vass Vince
kecskeméti református lelkipásztor
(1932-1943)

Reformáció és irodalom

**„Ez könyvet valamely magyar olvasandja magába,
Erről önéki nagy vigassága legyen:
Hogy magyar nyelven az régi dolgok, idők is
Irván vadnak igaz krónika rendje szerint”**

Így szól 1559-ben Vilmányi Libecz Mihály A nyájas olvasóhoz
(Idézi Nemeskürty István).

Mire következtethetünk a részletből? Elsősorban arra, hogy volt már „magyar nyelven” krónika a régi dolgokról, de arra is, hogy örvendezni kellett neki, mert a magyar nyelvű írásbeliség még mindig csak elterjedőben volt, de nem volt általános. A XV. század latinja, Janus Pannonius hatása még olyan erősen élt, hogy 1541-ig csak öt teljesen magyar nyelvű könyv jelent meg, és közülük csak egy Magyarországon, Sárvárott.

Emeljük ki Ozorai Imre vitaíratát: Krisztusról és az ő egyházáról, valamint az Antikrisztusról és annak egyházáról (Krakkó, 1535). A Wittenbergben tanult Ozorai szerint a krisztusi tanításokat az idők folyamán eltorzították, ezért csak az írott betűnek szabad hinni. De ehhez mindenkinek a saját anyanyelvén kell olvasnia a szent szöveget.

Rotterdami Erasmus legjelesebb magyar tanítványát, Sylvester Jánost is a magyar nyelv művelésének a hazafias szándéka vezette az Újszövetség magyarra fordításával. (Új Testamentum magyar nyelven. Sárvár, 1541.) Sylvester felfedezte – és rendkívül büszke volt rá –, hogy magyar nyelven is lehet időmértékes verset írni, és példát is mutatott rá könyvének verses ajánlásával. Az magyar népnek, ki ezt olvassa c. köl-

teménye hibátlan disztichonokból áll. A szerző hangsúlyozta a magyar költői nyelv szépségét, sőt még a szerelmes énekeket is tudta méltányolni, pedig azokat a korban igencsak kárhoztatták.

A lutheri tanok Mohács előtt inkább a felvidéki német városokban terjedtek, s igazi érvényesülésük országosan csak a század 40-es éveitől indult meg. A reformáció az anyanyelvet harci fegyverként fordította a katolikus latin ellen, s a következő évtizedekben az irodalomra egyre inkább a magyarnyelvűség lett jellemző. Az ország középső részét 1541-től megszállva tartó török hatalom nem gátolta az új tanok terjedését, és így a hit az anyanyelvet is megőrző, fontos szellemi kapocs lett a hódolt-sági területek magyarsága számára. A reformált vallások nagy gondot fordítottak az oktatásra, ha tehették, még a hódoltságban is. A legfontosabb iskolák Sárospatakon, Debrecenben, Kolozsvárott és Gyulafehérvárott működtek. És végre nyomdák is létrejöttek: 1550-ben Kolozsvárott, 1561-ben pedig Debrecenben, ezekben a műhelyekben lassanként a világi irodalom is megjelenhetett.

A reformatori tevékenység alapja természetesen már Luther óta a Biblia volt. Legelső bibliafordítónk, Komjáthy Benedek, Pál apostol leveleit jelentette

meg 1533-ban. Utána sokan fordították a Biblia egyes részeit, Heltai Gáspár és munkatársai majdnem az egész, de a teljes Szentírás egységes, következetes magyarra ültetése Károli Gáspárnak és segítőinek köszönhető. Ez a vizsolyi Biblia, amely 1590-ben jelent meg és óriási hatással volt a magyar nyelv egységesülésére, fejlődésére.

A protestáns prédikátorok új történelemszemléletet hoztak a magyar közgondolkodásba. Az zsidó és magyar nemzetről című történeti énekében, 1538-ban Farkas András fogalmazta meg először azt a gondolatot, hogy Isten a török hódítással bünteti az igaz hitről eltért, sokféle bűnben leledző magyarságot. Ezt vallja majd a Szigeti veszedelemben Zrínyi Miklós is, de még Kölcsey Ferenc is így sóhajt fel 1823-ban: „Hajh, de bűneink miatt...”

A továbbélő humanizmus és a reformáció együttes hatására egy eddig soha nem

tapasztalt, csodálatos gazdagságú világi és világi irodalom bontakozott ki a XVI. sz. II. felében a három részre szakadt Magyarországon, dacolva a történelmi helyzettel: a török jelenlétével, az állandósult belső harcokkal, főúri önzéssel.

Témák és műfajok sokasága jellemezte ezt az irodalmat, s ebből nőtt ki a század legnagyobb költői teljesítménye: Balassi Bálint lírája. Méltán és büszkén szólhatott Sylvester János már említett szép időmértékes verse:

Az ki zsidóul és görögül, és vügre diákul

Szól vala rígen, szól néked az itt magyarul:

Minden nópnek az ü nyelvin, hogy minden az isten

Törvínynn iljen, minden imággya nevit.

Kovács Zoltán
Gimnáziumi tanár

A legfiatalabb nemzeti ünnepünk elé...

Elbukásunkat ünnepeljük? Igazlehet, hogy sírvavigadunk? Dávid legyőzte Góliátot, de ez nekünk nem sikerült? Magunkra hagyott a szabad világ? Segítséggel hitegettek, de elfordították a fejüket és zavartan hallgattak, amikor hadüzenet nélkül két héten belül kétszer is megtámadott minket a világ legerősebb hadserege? És miért nálunk teremnek a világrekorder hazáruulók és köpönyegforgatók? November elsején Kádár rádióbeszédében kijelentette: „Népünk dicsőséges felkelése ...

kívívta a nép szabadságát és az ország függetlenségét... Büszkék vagyunk arra, hogy a fegyveres felkelésben és annak vezetésében becsülettel helytálltunk...” Két és fél nap múlva nyolctagú kormányt alakított, amelynek csak két tagja volt vele Szolnokon. A többiekért azért írták be a listába, mert úgy vélték, elvállalnák ezt a szerepet. S ez a kormány a munkáshatalom megvédése érdekében közleményt bocsájtott ki, amelyben behívja a vörös hadsereget.

Amit nem kellett behívni, mert október 30-án csak a fővárosból vonult ki, mi közben ezerszámra lépték át tankjaik

a keleti határokat.) A Kádár-kormány felhívásához maga Hruscsov, a szovjet pártfőtitkár ragaszkodott. Ahogy fogalmazta: „...mert enélkül csak lövünk.”

S volt-e haszna a fortocskának, azaz az orosz nyelv kötelező oktatásának? Végre egy kérdés, amire tudjuk a választ: igen! Bár a diákok nem gyakorolhatták a nyelvet Leningrádban, nem túrázhattak a Kaukázusban, nem ismerhettek meg vendégszerető orosz családokat, de amikor lehetőség nyílt, elmondták a szovjet tankok kezelőinek, hogy nem lehet egy nép szabad, ha egy másikat elnyom, vagy ha arra volt szükség, tudtak Molotov-koktélt dobni a válogatás nélkül mindenre tüzelő harckocsikra. A kötelező szovjet háborús regényekben olvasták, hogyan kell elhajítani a meggyújtott kanócú benzines palackot úgy, hogy az ne a tank előtt, de ne is a kezükben robbanjon. Ők a pesti srácok. Nem ismerték a félelmet, ahhoz túl fiatalok voltak. De nem akartak arról tanulni, hogy Magyarország ipari országgá vált, mi-

közben a boltokból eltűnt az iparcikk, nem tudták boldognak képzelni azokat az úttörőket, akiknek az őrsi gyűlésre váratlanul betoppant Rákosi pajtás, és nem értették, miért van rémület a szüleik szemében, amikor felszármolták a kizsákmányoló osztályokat.

Tankönyveink ma kiemelik, hogy az 1956-os forradalom nem csupán a 20. századi magyar történelem legkiemelkedőbb eseménye, de egyben tetőpontja a sztálinizmussal szembe forduló megmozdulásoknak is. Amikor egybefonódott a gyarmati népek függetlenségi harca (lásd szuezi válság) a bolsevik diktatúra elleni elemi erejű felkeléssel. Ebből fakad a kelet-európai és világtörténeti jelentősége.

Aki megtanulja a tankönyvet, nem biztos, hogy érti is a történeteket.. (Ám ha nem tanul, kevesebb esélye lesz rá.)

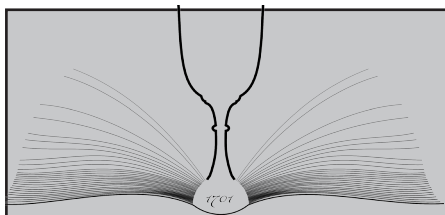
*Harmath Sándor
Gimnáziumi tanár*

Rejtvény

Az alábbi rejtvényben Varga Gyöngyi könyvének címét rejtettük el, amely soronként haladva minden 3. betű bekarikázásával olvasható össze:

R	U	Á	D	V
L	I	K	D	O
S	Á	J	M	S
É	P	K	Ő	C
Ö	M	L	N	I
B	Y	R	T	V

Azoknak ajánljuk ezt a könyvet, akik szeretnének elindulni azon az úton, amelyen felfedezhetjük a létezés gazdagságát, az érintések üzenetét és a határtalan Szeretet erejét.
(Megvásárolható a Református Könyvesboltban.)

„Megnyitja az Úr gazdag
kincsesházát...”

V.Móz.28:12.

Elkészült a Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtárának honlapja

Nagy örömmel szeretném bemutatni egyházközségünk könyvtárának új honlapját, amely nemrégiben készült el és a **www.krekbib.hu** címen érhető el. A honlap a TÁMOP 3.2.4/08/1 kódú „Tudásdepó-Expressz”- c. pályázat segítségével, valamint a könyvtár fenntartója által támogatott könyvtár-informatikai fejlesztéssel valósulhatott meg. Tervezője Kiss Ákos könyvtáros, kivitelezője és karbantartója pedig Tátrai József (Drupler Kft.) és a NetLib Informatikai, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Küllemében és szolgáltatásaiban is korszerű portál készült el, amely folyamatosan magas színvonalon biztosítja a könyvtári online tájékoztatást. Könyvtárunk számára nagy előrelépés a honlap létrehozása, mert ennek köszönhetően tud felzárkózni a nagy egyházi gyűjtemények mellé. Emellett segíti az olvasókkal való kapcsolattartást is, valamint megkönnyíti az információcserét, hiszen a legfontosabb és legfrissebb hírekről, információkról, programokról értesülhetnek.

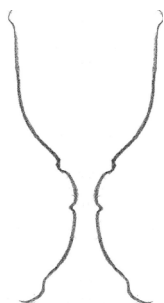
A honlapra látogatók megismerhetik könyvtárunk szolgáltatásait, szabályzatait, megtekinthetik a kiállításokat.

Nagyon fontosnak tartom, hogy az érdeklődők több szempont szerint (cím, szerző, kiadó, megjelenés éve stb.) kereshetnek a könyvtár katalógusában. Szeretnék bátorítani mindenkit arra, hogy használja bátran, keressen a dokumentumok között!

A kikölcsönzött dokumentumok meghosszabbítására és előjegyzésre is lehetőség nyílik, ami szintén nagy előrelépés. A könyvtár újdonságairól az Ajánlók menüpontban tájékozódhatnak az ide látogatók. Itt a kép mellett rövid jellemzés, értékelés, kritika olvasható. Szintén az Ajánlóknál lesz lehetőség belelapozni a könyvekbe, amely véleményem szerint nagyon jó ötlet, felkelti az érdeklődést egy-egy könyv iránt.

Ezzel a weblappal a könyvtár munkatársai segíteni szeretnének abban, hogy intézményünk sokszínű és korszerű szolgáltatásait mindenki megismerhesse, tájékozódni tudjon programjainkról, és nem utolsósorban pedig szeretnék elérni azt, hogy személyesen is ellátogassanak a könyvtárba.

Lipóthné Gyulai Anikó
könyvtáros

Konfirmáció

Mit is jelent ez a szó? MEGERŐSÍTÉS. De ki erősít meg és mit?

A szokásos konfirmációs válasz: „A Szentlélek Isten erősíti meg ébredező hitünket.”

Igen, de hol van ebben a mi részünk? A konfirmandusok így mondták: „Megerősítjük szüleink fogadalmát.” „Megerősítjük Istennel való szövetségünket.” „Megerősít minket a közösség és felhatalmaz arra, hogy Isten gyermekei legyünk.”

A confirmation, az angol nyelvbe is átvett szó akkor jelenik meg előttünk, ha faxot adunk fel, s a gép megerősíti,

VISSZAIGAZOLJA, hogy elküldte a levelet. Átment a rendszeren, megérkezett a címzetthez. Azaz, megerősítjük, hogy MEGKAPTUK ISTEN ÜZENETÉT.

Üzenetét arról, hogy szeret, hogy halálosan szeret bennünket. S nem tudunk ellenállni hívásának, mert Ő sokszorosan megerősítette azt fogantatásunktól kezdve, életünk minden napján. Akinek „átjött” ez az üzenet, annak kell konfirmálnia.

Mert, aki konfirmál, az visszaigazolja, megerősíti a gyülekezet közössége előtt, hogy érti Isten szavát, a Bibliát, hogy vágyik közösségben élni Vele és másokkal.

A FELNŐTTKONFIRMÁCIÓ különleges lehetőség azoknak, akiknek szülei, vagy akár maguk is ifjúkorban még nem „vették az üzenetet”, akiknek nem volt mit megerősíteni.

S ennek szépsége, hogy bármi kor lehet Istenhez közeledni. Nincsenek már elvárt idők, s egyre kevesebb a kényszer – fontosabb a saját döntés, a személyes elköteleződés.

Felnőtt konfirmáció előkészítő

Várjuk azoknak a jelentkezését, akik felnőtt konfirmációban szeretnének részesülni. Jelentkezni lehet a Lelkeszi Hivatalban.

Hogy valóban megerősödjünk a hitben. Megerősödjünk életünk hordozására, embertársaink szolgálatára, Istenben való bizalomra.

Igazi kézfogás ez. Valódi szövetség – egy életre, az örök életre

Az elmúlt évben is volt több csoport, akik felnőtten, sok út megjárása után vállalkoztak arra, hogy fogadalmat tegyenek. Istennek legyen hála értük. Életutak találkoztak Isten keresztyénjével, s értették meg, hogy más úton kell továbbmenni. De most már nem egyedül.

Fogadjuk őket a gyülekezet közösségében testvéri szeretettel, bátorít-

suk őket, hogy megérezzék: otthonra találtak templomunkban, szívünkben!

Minden esztendőben indul csoport, bárkinek lehet csatlakozni! Bízassuk a keresőket, kérdezőket, helyüket nem találókat, s segítsünk nekik beépülni valamelyik csoportunkba, hogy erősíthessük egymás hitét – ők a frissességgel, mi a bölcsességgel.

Isten legyen a mi gyülekeztünk őriző pásztora, hogy minden elveszett bárány megtaláltasson!

Fodorné Ablonczy Margit
DMREK ifjúsági lelkész

Muraközy Gyula: Luther és Kálvin

*Úgy állnak ők, mint két nagy hegyorom.
Egyiken rejtett berkek, ligetek;-
Másik átnéz zúgó felhők felett.
Egyik rejtelmes völgyeken mereng, A másik
áll, a napba nézve fent.
Egyikből ének zúg fel valahol –
A másiknak a mindenség dalol;
Egyiken az út halk ligetbe jár,
A másik útja magános, kopár,*

*Egyikről futnak fényes patakok,
A másikon egy tengerszem ragyog,
De mindkettőnek mélyén szent örök
Forró nagy Tüzek dala dübörög,
De mindkettő Isten keze faragta
Hegyházi az égre felmutatva, -
...Két szent Sion hegy – egyszer tündökölvé
Az Úr őrajtuk lépett át a földre.*

A Kecskeméti Vég Mihály Énekkar szolgálati útja Nagyváradon

A Nagyvárad-réti gyülekezetből már ez év tavaszán érkezett hozzánk meghívás, melyet hívás, melyet örömmel

fogadtunk, de csak most ősszel tudtunk megvalósítani. Ezt a meghívást Nemes Gyöngyi presbiter és énekkari testvérünk hozta testvére: Nemes Lujzán keresztül, aki ebben a gyülekezetben szintén presbiter és énekkari tag. Örömmel készült Énekkarunk erre az útra, mert már 1992, 1995, és 2002-ben is szolgáltunk itt, és 1993 őszén ők is voltak nálunk nt. Bottyán Gyula lelkész és Kozma Gyula orgonista kántor vezetésével. Emlékezetes volt útjuk, mert Nagyváradról indulva 16 órát várakoztatták a határnál őket, és hozzánk a délutáni érkezés helyett csak éjfél után érkezhettek meg, de nem adták fel az útjukat, eljöttek mégis! Könnyen feladhatták volna útjukat, hisz mögöttük csak 10 km megtett út volt.

Elkészült műsorunkból szeptember 18-án, vasárnap esti istentiszteleten bemutatónaként adtunk ízelítőt. Ez alkalommal összegyűlt perselyt, 20 ezer Ft-ot köszönettel vettük át. Szept. 24-én, szombaton kora reggel indultunk 36 énekkari, a Lakó Sándor zenekarból 6 fővel és néhány családtaggal. Nagyváradon a Párciumi Ref. Egyetem Kollégiumában volt a szállásunk és az étkezésünk. Ebéd után megbeszélést

és próbát tartottunk az erdélyi magyar stílusban 1949-56 között épült Réti templomban, majd igen jó vezetővel

Takács Zoltán tanár úrral városnézésre indultunk, aki e régi magyar város nevezetességeit ismertette meg velünk: a várat, a Szt. László templomot, a Kanonok-sort, az Ady emléket, és megismerhettük a város nevezetes szép épületeit és történelmét. Nagyváradon, (melynek most 230 ezer a lakosa, ebből kb. 50 ezer a magyar,) jelenleg 10 református gyülekezet van 10 templommal. A Réti ref. óvodát működtetnek, mely művészeti óvoda is, ahol 85 gyermeknek ének-zenei, rajz, népi tánc és kézműves ismereteket is tanítanak. Szombat este vacsora után „táncházat” is tartottak számunkra, ahol többek között megismerhettük Benedek Árpád tanár urat, (Benedek Elek egyik unokája) aki lelkes oktatója a művészeti óvodának, aki született tehetséggel tanít, és minket is belevitt a népi-tánc közösséget építő gyakorlatába.

Vasárnap a 10-kor kezdődő istentiszteleten Pálfi József lelkész 2 gyermeket keresztelt és Pungur Béla ny. lelkészünk hirdetett igét (János 15 részből) „Jézus a szőlőtő” példázatból kiemelve: ebben az isteni eredetű szőlőtőben gyökerezzünk mi magyar reformátusok mind, akik élünk, mert nélküle nincs élet! Óbelé kell beleoltatnunk a keresztség által, mert csak Tőle kaphatunk olyan erőket az ige és ima által, hogy hasznos és jó gyümölcsöket tudjunk teremni! Énekkarunk az istentiszteleten 4 csokorban adta elő 11

számból álló műsorát. Többek között: I. Rákóczi György által a Kecskeméti Egyháznak is ajándékba küldött „Öreg Graduál”-ból a „Jóvel Szt. Lélek Ūris-ten” c. éneket, Bach J.S.: Ezrek ajkán c. korált, Gárdonyi Zsolt: Magyar éneket és Gárdonyi Zoltán: Mindenkoron áldom az én Uramat (254) Liszt F.: Él a Krisztus, és Osváth Viktor: Krisztus dicsérete c. művét, Bach J.S.: Wachet auf kantátából korált előbb zenekari, majd énekkari letétjét, végül: Gárdonyi Zoltán: Áldott legyen az Istennek neve c. művét (Dániel 2, 20-21) alapján.

Áldás és a Himnusz eléneklése előtt Mező Gábor presbiter-énekkari testvérünk adta át a kecskemétiiek köszöntését és ajándékainkat: Osváth V. ez évben kiadott összes szerzeményét 3 kötetben, nemrég megjelent óvodai szakkönyvet és óvodások ének gyűjteményét 2-2 példányban kértük, hogy a másodpéldányt az Erdélyi Kerülethez juttassák el. Majd megköszönte a Réti Gyülekezetnek a szíves vendégfogadást, és meghívta a Réti Gyülekezet Sztáray Kórusát a közeljövőben Kecskemétre Pálfi József lelkésszel és Márkus Zoltán orgonista-kántorral.

Ebéd után, melyet a nőszövetség adott, elkészönve vendéglátóinktól a 24 km-re északra fekvő Biharvajdára mentünk, akik az Emmaus-házban tartott „szeretet-hét” alkalmával megbeszélt program szerint vártak. Biharfélegyháza és Biharvajda szomszédos falvak lakói szinte teljesen magyar református közösségek, ahonnan többször jöttek hozzánk 10-10 fős magyar gyermek-csoportok. Most mi látogattuk meg őket, akik nagy örömmel és tele templommal fogadtak. Templomuk még a 11. században épült, melyet többször bővítettek, sőt a nemrég teljesen le- és kiégett templomukat a régészeti munkák elvégzése után teljesen fel kellett újítaniuk, mint elmondta nekünk Kondor Endre lelkészük. Itt Hodánics Tamás lelkész és énekkarunk tagja, aki az emmausi szeretet-hét lelkészi vezetője volt e nyáron, hirdette az ígét a Jn.15,7-9 alapján: „maradjatok meg az én szeretetemben”. Műsorunkat, amely szinte megegyezett a délelőttivel, áhítattal hallgatták. Szeretetvendégséggel fogadtak a nőszövetség tagjai a zenésáhitat után.

Örömmel találkoztak nemcsak a gyermekek egymással, hanem a szüleik is velünk, kecskemétiiekkel, akik szeretettel köszönték gyermekeik vendéglátását az óhazában.

Hazaérve szívből adtunk Urunknak hálát ezért a szép és lelkiekben gazdag küldetésért!

-S.D.G.- Pungur Béla
ny. ref. lelkész-kántor

Az Önkéntesség Európai Éve

„Ezernyi módon járulhatunk hozzá a világ jobbá tételéhez.” - Nyilatkozta Kofi Annan.

Az „önkéntes tevékenységek” - kifejezés a bármilyen formában végzett, formális, vagy nem formális önkéntes tevékenységekre vonatkozik, amelyeket a személy szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végez. Az önkéntes tevékenységek mind az önkéntesnek, mind a közösségnek és a társadalom egészének a javára szolgálnak. Emellett az emberi, társadalmi, generációs vagy környezetvédelmi szükségletek és problémák kezelésének eszközei is az egyének és a szervezetek /legtöbbször nonprofit – szervezet/ számára.

A Kecskeméti Református Gimnázium három volt diákja szép példát mutat/mutatott erre: Szabó Viktor, aki szeptemberben a Logos Hope nevű óceánjáró hajóra szállt, /ami 2009 óta járja a világot/ hogy 2 kemény éven át szolgálja az Urat; Varga Mercédesz, aki a nemrég tért haza Franciaországból és Szalkai András, aki éppen most esett át a kiképzésen, hogy azt követően 10 hónapot szolgáljon egy Párizs környéki ökumenikus kampuszban.

Ez a három szolgálatkész és bátor fiatal együtt vallja: „ha az emberek valamilyen cél érdekében összefognak, hogy egymást segítsék és támogatást nyújtsanak a rászorulóknak, az a társadalom egészének és az egyes önkénteseknek éppúgy hasznára válik. Az önkéntes tevékenység révén új ismeretekre tehetünk szert, tökéletesíthetjük szaktudásunkat és kiszélesíthetjük társadalmi hálózataink

kat, aminek köszönhetően gyakran új és jobb álláslehetőséghez juthatunk. Az önkéntességemmel hozzájárulhat személyes és szociális fejlődésünkhöz is.” Önkéntes munkájuk során ők maguk is szembesülnek nehézségekkel. Az őket alkalmazó szervezetek igyekeznek már a felkészítésük során megadni minden segítséget az előttük álló problémák leküzdéséhez.

Sz. V.: „Bár a kaland és a világlátás is vonz, elsődleges célom, hogy segítsék más embereknek - fizikai és lelki értelemben egyaránt. Szeretném megosztani másokkal mindazt a szeretetet, törődést és reményt, amit eddigi életem során Istentől kaptam” – mondta, és írta honlapjára, indulás előtt. „Aztisszeretném, ha ez akétévminél több ember számára hasznos és áldásos lenne. Ezért honlapomon szeretném megosztani a hajón szerzett élményeimet.”

(Szabó Viktor a Hollandiai felkészülés után Malajziából jelentkezett.) **www.szaboviktor.hu** Itt naprakész jelentkezéseit olvasva képekben követhetjük az utat, amit a hajóval megtesz Viktor, na meg az kb. 400 fő - munkatárs és önkéntes - akik megközelítőleg 50 különböző országból érkeztek szolgálni. A hajó szinte teljesen önellátó: saját fodrászata, péksége, óvodája és iskolája van. Az önkéntesek általában a hajó működéséhez szükséges feladatokat látják el (konyhai feladatok, takarítás, a hajó karbantartása), további a helyi lakosok felé szervezett szolgálata

tokban, programokban vesznek részt. A Logos Hope általában két hetet tartózkodik egy-egy kikötőben. Ez alatt az idő alatt a helyi lakosok meglátogathatják a hajót, illetve hajón lévő hatalmas könyvesboltban több mint 5000 könyvhöz juthatnak hozzá ingyen, vagy nagyon jutányos áron. A legénység célja, hogy tudást, segítséget és reményt vigyen a világnak. Ott segítenek, ahol éppen szükséges.

Reméljük, fiataljaink példája még több embert ösztönöz cselekvésre, hiszen még hátravan néhány hónap az Önkéntesség Európai Évéből, de hiszem, hogy a szilveszter, egyetlen éjszaka csak egy program végét jelzi majd, és nem az emberi jóságnak, az empátiának a végét jelenti. Sőt! Remélhetőleg inkább vágyat ébreszt a lelkekben jó cselekedetek véghezvitelére.

Terényi-Kelemen Éva

„Legyen önkéntes! Tegyén a változásért.”

Gyülekezeti diakónia - Irány a cselekvő szeretet felé

Mi, diakónusok közel fél éve találkozunk rendszeresen... imádkozunk, beszélgetünk, gondolkozunk. Keressük az utat, amin elindulhatunk, célba juthatunk. Megtaláljuk a helyes irányt, ami Urunkhoz vezet, ami nem megy el a felebarát mellett. Azt az utat, ami a meglátásé, meghallásé, ami kinyitja a szemünket, fülünket és szívünket szeretetre, együttérzésre szólítja, s bezárja az ítélkezésre. A közös együttlét egyre inkább összekapcsol bennünket a gyülekezetben belül. Világossá válik mindannyiunk számára, hogy a diakónia közös ügyünk. Amim van hálával az enyém, és ha tehetem, adhatok belőle egy órányi törődést, meghallgatást, egy szelet kenyeret.

A válaszaimat keresve fellapoztam az irgalmas samaritanus történetét (Lukács 10): Mester, mit cselekedjem, hogy elnyerjem az örök életet? Szeresd az Urat, a te Istenedet, teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és szeresd felebarátodat.

Aki megértette, megérezte Isten szeretetét, az Ő közelségét, közösségét, annak talán velem dobban a szíve: Igen Uram, az út, ami az örök életre, a Te közeledbe vezet már itt e világon, az a szeretet útja. Megismerni Téged, és felismerni a felebarátomat, s a felebarátomban Téged. És szeretni őt, úgy, ahogy parancsolod: mint magamat.

Erre az útra hívlak, kedves felebarátom, hogy járjunk ezen együtt, segítsük egymást, egyesítsük erőinket, hogy szolgálhassunk szeretetből, a Szeretet Istenének.

Akiben ott a vágy, hogy ezért együtt tegyünk, együtt imádkozzunk, azokat várjuk a Diakóniai Szolgálók Közösségébe.

Diakóniai Imaközösséget tartunk, hogy együtt könyörödjünk gyülekezetünkért, a terveink megvalósításáért október 26-ától minden szerdán a reggeli ¼8 istentisztelet után a templomban.

Halasiné Polgár Zsófia
gyülekezeti diakónus

Kékkereszt

„maradatok meg az én szeretetemben” (Jn 15,9)

Emmausban volt a Református Iszákosmentő Misszió és a Magyar Kékkereszt Egyesület a Kecskeméti Csoport tagjaival együtt szeptember 16-18-án.

Hálát adunk a mi Urunknak, Jézusnak az alkalomért és köszönjük azoknak, akik ezt támogatták, a Kecskeméti Református Egyházközségnek, a RIM-nek és KMJV Önkormányzatának.

Sokunk szívében él, vagy újraéledt Jézus Igéje: „íme meggyógyultál, többé ne vétkezz, hogy valami rosszabb ne történjék veled.” (Jn 5,14)

Felemelő lelkülettel, Jézussal töltöttük ezt a 2 napot. Igazán kivételes, Istennek erre elhívott embereit hallgathattuk, akiken keresztül Jézus szólt hozzánk. Jó volt újból megélni az első szabadításnak örömét, hogy „van még számomra is bocsánat...”

Pénteken délután 6 órakor kezdődött a nyitó áhítat, amit Hodánics Tamás, a Kecskeméti Kékkereszt Csoport lelkipásztora tartott. Nagyon szólt hozzánk az Ige. Hallhattuk az öröm definícióját. Öröm az, ha Isten akaratát cselekszem, és úgy élek. És tanultunk egy imádságot: Istenem, add, hogy ma jobban tudjak szeretni, mint tegnap. (Dr. Gyökössy Endre nyomán) Vacsora után bemutatkozás és ismerkedés következett. Igaz, ekkor még „csak” 90-en voltunk együtt, de szombaton már kb. 120-an lehettünk együtt az ország több mint 20 helyéről.

Szombaton 9 órakor a reggeli áhítaton is szólt hozzánk az Úr, Varga Nándor, a Kecskeméti Református Egy-

házközség elnöklelkészén keresztül. A János evangéliuma 20,10-18 alapján egyértelmű volt az üzenet: más látni a képeket és hallani a történeteket, mint megélni azt. Más ismerni és benne lenni... valóságosan átélni. Boldog a szabadult szenvedélybeteg, különösen az, aki gyülekezetben és bárhol tanúságot tud tenni arról, hogy Jézus Krisztus megszabadította. Tehát menjünk, vigyük az örömhírt, hogy megismertük Krisztust! A nap következő előadásának címe: a segítő szolgálat áldásai és nehézségei. Némethné Balogh Katalint, a RIM vezetőjét hallhattuk. Jézus szavait idézte: Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendelvek titeket arra, hogy elmenjeteek és gyümölcsöt teremjeteek... (Ján 15,16) és hogy több az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál (Luk 12,23). Kata ismételte Siklós Józsi bácsi szavait: az iszákosság szenvedélye helyett az iszákosság mentése legyen a szívünkben. Amilyen lendülettel ittuk az alkoholt, olyannal vezessük az Úrhoz a lelkeket. (Józsi bácsi volt a RIM első lelkész igazgatója). Az előadásban elhangzott, hogy vannak problémáink, pl. az örökös időhiány, a túlzott célkitűzések, amelyek meghaladhatják az erónket... Szabad elfáradni, leülni és élesíteni a fejszét. A két favágó története alapján érthető a hasonlat, hogy szükséges a munka közben megállni és élesíteni, használhatóvá tenni a szerszámot. A fontos kérdéseket tisztázni kell: milyennek látom magamat, van-e lelki segítőm, akivel megoszthatom a lelki terheimet? ... A nap folytatásaként megbeszéltük az

addig hallottakat és választ kaptunk a kérdéseinkre. Délután a „Helyem, felelősségem gyógyult szenvedélybetegként hazámban” témában beszélgettünk Balog Zoltán, társadalmi felzárkózásért felelős államtitkárral. Kiemelte: valamiből mindenkinek meg kell gyógyulni. Nincs a világon olyan ember, aki-nek (az önmaga körül forgó világból) ne kellene Jézus Krisztusba helyeznie át magát. Amikor azt kérdezzük lehet-e ma Magyarországon tisztességesen boldogulni? Erre a kérdésre a többség ma nemmel felel, de igennel szeretne inkább válaszolni. A válság megoldása elsősorban nem pénz kérdése, hanem lelki kérdés. Ehhez 60% bizalom kell és 40% egyéb segítség. Spekuláció helyett munkaalapúvá kell tenni a társadalmat. Ma minden harmadik ember má-ról holnapra él és minden tízedik mély-szegénységben. Hol van az ember, mint Isten teremtménye? Mi ott vagyunk-e, ahol Jézus Krisztus van? Hogyan tu-dom magam oda helyezni, ahová Jézus Krisztus állított? Ne legyünk akadályai annak, hogy Ő másokkal is véghezvi-gye szabadításait, hanem beszéljünk arról, hogy miből jöttünk ki és hogy „veled is megtörténhet az, ami velem megtörtént”. A szimpátia (görög szóból) azt jelenti együtt szenvedés, szeresd felebarátodat, mert ő is éppen olyan mint te! Balog Zoltán beszélt arról is, hogy a szenvedélybetegnek először túl kell élnie ahhoz, hogy meghallja az evan-géliumot. Az előadás után következett a számos kérdés megválaszolása, meg-beszélése.

Délután a 10 tagú a Miskolci Kék-kereszt Csoport kamaraegyütttese, az Örömhír zenekar szolgált. Az együttes szabadult szenvedélybetegekből szer-veződött 1 éve, akik mind a kékkereszt tagjai, a vezetőjük ma is hajléktalan-ként él. Hatalmas volt a sikerük, velük

van az Úr!

Vacsora után következett az esti áhi-tat. Némethné Balog Katalin misszió-vezető tartotta az 1Sámuel 11. és Róm 12. ígérések alapján. Hozzunk dön-tést! Jézussal lehet másként! – hang-zott a biztatás. Szabad a megszokástól és a rossz struktúráktól elszakadni. Engedjük Istent kérdezni, rákérdezni a viszonyainkra, kapcsolatainkra...

Ezután egy kis játékkal, kikapcsoló-dással fejeztük be a napot.

Vasárnap 9 órakor az úrvacsorás is-tentiszteleten Magyarné Balogh Erzsé-bet, a Református Missziói Központ ve-zetője szolgált a Ján 20,19-23 alapján. „Maradjatok meg az én szeretetemben” és „láttam az Urat”. A reggeli sötét dőb-benet és némaság hangzott el a kér-désben: elvitték az Urat, hová? Mári-át ott tartotta a sírás, és utána ő lett az üzenet, a jó hír hordozója is. Lehet, történhet velünk is olyan, hogy mások látják mellettünk állni az Urat, de mi nem látjuk... A könnyek nem öblítik le a bűnöket, de Jézus áldozata igen. Szereted-e Jézust annyira, hogy nincs Nála fontosabb az életedben? Őt csak a Szentlélek által ismerhetjük meg...

Az úrvacsora áldott bizonyága volt annak, hogy bűneinket Isten megbo-csátotta. Az énekeket az Örömhír Zene-ka-r kísérte, közben sokunk szeméből kicsordult a könny... Az úrvacsoránál a kenyér átvételekor ígét is mondott mindenkinek Erzsike. A kehelyben szőlőlé volt, amit Nemesvári József, a Kecskeméti Kékkereszt Csoport veze-tője nyújtott az úrvacsorázóknak.

Vasárnapi utolsó előtti napirendi pontunk a morzsaszedegetés és záró-gondolatok volt, ami még most is tar-tana, ha nem harangoztak volna az ebédhez...

Dobos András
Kecskeméti Kékkereszt Csoport

Beszámoló az internátusi nevelők tréningjéről

(2011 Kecskemét, szeptember 23-24)

A közös műhelymunka igénye 2010 áprilisában fogalmazódott meg Csurgón, az internátusi nevelők szakmai hétvégéjén. A nevelőtanárok egyetértettek abban, hogy azoknak, akik ezt a szép, de korán sem könnyű feladatot választják, időről-időre szükségük van tapasztalataik megvitatására, közös feldolgozására, hogy ezáltal is új impulzusokat és szempontokat kapjanak, frissíthessék, bővíthessék pszichológiai-pedagógiai ismereteiket.

Különösen fontos ez napjainkban, amikor a családi lét és élet kríziseinek hatása egyre inkább begyűrűzik az internátusokba. Az első tréning - melynek a Kecskeméti Református Kollégium Internátusa adott otthont - témájában ehhez a jelenséghez kapcsolódott: a műhelymunka vezetői és résztvevői olyan nehézségeket és problémákat kívántak körüljárni, melyek a rendszertelen családi háttérből érkező gyerekek kollégiumi nevelésében jelennek meg. Mintegy 24 érdeklődő gyűlt össze, 9 református oktatási intézményből. A közös fejtörést és útkeresést Dr. Hézser Gábor és Drs. Krasznay Mónika tartották mederben – így lehetne talán legpontosabban megfogalmazni a tréning jellegét és munkamódszerét.

2011. szeptember 23-a délutánján Pál Ferenc kecskeméti intézeti lelkész, vallástanár áhítatával vette kezdetét a közös program. A napi Ige alapján (Jn. 21:24-25) szó esett arról, hogy bár a

Krisztusban megjelenő kegyelmet lehetetlen teljes egészében leírni és befogadni, annak lényegét és az elinduláshoz szükséges tudnivalókat magunkba szívhatjuk. Ehhez hasonlóan a ránk váró műhelymunka jó és hasznos kiindulási alapot jelenthet fontos lépések megtételéhez, kulcsot adhat egy-egy probléma vagy konfliktus feloldásához, kezeléséhez. Az ismerkedés „jégtörő” feladatok segítségével zajlott: megtudtuk ki honnan érkezett, mennyi ideje van a pályán, nevelőtanári feladatai mellett betölt-e tanári szerepkört is, mekkora intézményben végzi munkáját... Jóllehet a pedagógiai műhely keret-témája adott volt (rendszertelen családi háttérből érkező gyerekek nevelése, kezelése az internátusokban) a vezetők arra kérték a résztvevőket, hogy kisebb csoportokban fogalmazzák meg, őket személyesen milyen problémák, nehéz helyzetek érintik.

Az egyes csoportok közel húsz problémát tártak fel, ezek közül a résztvevők és a vezetők közösen választották ki azokat, melyekkel érdemben tudtak és kívántak foglalkozni a rendelkezésükre álló alkalmak keretein belül.

Az első nap kiemelt témája a nevelőtanári szerep és feladat definiálása lett, tekintettel annak kereteire és határaitra. Dr. Hézser Gábor felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a nevelő identitása rejtett módon minden tettét meghatározza. Mindannyian számos szerepet töltünk be (egy nevelőtanár nő például egy személyben lehet, lány,

unoka, testvér, anya, feleség, nagynéni, lelkigondozó stb.), melyek nagyban gazdagítják személyiségünket és adott esetben – ha megfelelően választjuk ki közülük pozíciónkat – megkönynyíthatik a neveltekkel folytatott kommunikációt. Másfelől nagyon fontos, hogy nevelőtanárként magunk számára (is) megfogalmazzuk, kik vagyunk, milyen célok mozgatnak, vezérelnek.

A szombati nap szintén áhitattal indult, melyet Kuti József, a Kecskeméti Református Kollégium igazgatótanácsának elnök-lelkésze tartott a Mt. 21: 28-31 alapján. Azt az üzenetet emelte ki, hogy csak az tud mások engedetlenségéről és engedelmességéről krisztusi lelkülettel gondolkodni és beszélni, aki ismeri saját engedetlenségét és engedelmességét s meghallotta már Isten erre adott választát.

Az ezt követő beszélgetés és közös munka egy esetben a tanulmányból indult ki, melyben egy külön fiatal helyzetéről esett szó. Ennek kapcsán Dr. Hézsér Gábor hangsúlyozta, véleménye szerint célt tévesztünk, ha „meg akarjuk javítani” a diákot, megpróbálva őt egy a fejünkben lévő ideálkép szerint formálni.

Kulcsfontosságúnak tartottavisszont, hogy a nevelő kész legyen a problémás fiatal gondolkodásának megismerésére, tudjon őszinte érdeklődést, elismerést tanúsítani felé, ezzel éreztetve vele

Isten-képűségét. A szombati műhelymunka második részében a gyász témaköre került napirendre. A téma feldolgozása csoportmunkával kezdődött, a nevelőtanárok arra a kérdésre keresték a választ, mi lehet a konkrét célja a nevelőnek/ nevelőtestületnek, ha kiderül, hogy valamelyik diák elvesztette közeli hozzátartozóját. Dr. Hézsér Gábor a csoportmunkára reflektálva elmondta, hogy a mai krízispszichológia egy az egyben fedésben van a passziótörténettel, annak három fázisával. A gyászfolyamat nagypéntekkel kezdődik, amikor az érintettek még fel sem fogják igazán, mi történt. A legnehezebb időszak a nagyszombati „pokoljárás”, ami hosszú hónapokig is eltarthat. Ilyenkor a nevelők és a társak elsődleges feladata, hogy „kibírják” a gyászoló mellett, olykor néma csendben. A gyászolót kísérő nevelőtanároknak tudni-

uk kell, hogy a miérték feldolgozása körülbelül egy év után történhet meg, addig a sokkos állapotot kell kezelni, a nyomást kell csökkenteni.

A tréning utolsó témája a problémás, rendezetlen családi hát-

térből érkező fiatalok pásztorolása volt, különös tekintettel lelki egészségük munkálására, családjukhoz való viszonyuk alakítására. A nevelők beszámoltak arról, hogy sok esetben a fiatalok a kollégiumba érkezve fedezik fel saját családi életük hiányait, sötétségét,

lévén, hogy betekintést nyernek más családok életébe. A hiányokkal, sérülésekkel (~fogyatékosságokkal) való szembesülés, azok beismerése rendszerint igen fájdalmas, a gyászhoz hasonlítható folyamat. A rendszerszemlélet viszont azt is mondja, hogy ahol valamilyen fogyatékosság áll fenn/alakul ki, a mellé minden esetben társul valamiféle kompenzáció, átlagon felüli képesség.

Ehhez kapcsolódik egy másik tétel, miszerint „árva gyerek nincs”. Minden gyerekben megvan ugyanis az a generációs képesség, hogy pótszemélyeket gyűjtsön maga köré, így építve fel a maga számára egy „fantom családot”. Sok esetben ez a folyamat visszaad, visszaépít valamit abból az ősbizalomból, amelynek csecsemőkorban kellene kialakulnia.

A problémás családi háttérű fiatalok pástorolásának másik fontos vetülete, hogy mikor emberi szempontból esély sincs arra, hogy a szülők változtassanak viselkedésükön, hozzáállásukon, hogyan juttathatja el a nevelő a diákot a „megengesztelődött kapcsolati formákhoz”.

Fentebb már szó esett arról, hogy ezek a fiatalok súlyos veszteségeket szenvednek el, amit mintegy meg kell gyászolniuk. Ennek a folyamatnak pedig része a düh, a harag érzésének megélése, felvállalása is. A résztvevők egyetértettek abban, hogy akármilyen nehéz családi körülmények közül jön is egy diák, nem lehet cél az elidegenedés, a szülők elítélésének, pártolása, élezése.

Református oktatási intézményekről lévén szó, a nevelőnek amellet, hogy együttérzéséről, megértéséről biztosítja a szenvedő fiatalokat, az is fon-

tos feladata, hogy tudatosítsa bennük a szülők tiszteletének és az ítélkezéstől való tartózkodásnak a törvényét. Dr. Hézszer Gábor elmondta, hogy a pástorálpszichológia szerint a megbocsátás „isten kategória”, az ember számára viszont alapvető feladat a megengesztelődés. Míg a harag által sérelmeibe kapaszkodik az ember, a megengesztelődés lehetővé teszi a fájdalom és a sötétség elengedését, utat nyit a megújulás, egy másik kezdet/fejezet, egy egészségesebb életút felé.

Témák tekintetében ennyi fért az első közös nevelőtanári műhelymunka keretei közé. A második nap végén a résztvevőknek lehetőségük nyílt tapasztalataik, benyomásaik, véleményük megosztására.

E reflexiók összegzésére Pálné Lencsés Szilvia szavait hívom segítségül: A munkaformától először kicsit idegenkedtem, végül mégis pozitívan értékeltem azt. Nagy előnye, hogy nemcsak az előadóktól, hanem a kollegáktól is sokat tanulhattunk. Az átadott ismeretek, gyakorlati tanácsok elvihetőek, a hétköznapi életünkben hasznosíthatóak.

A nevelőtanári munka jellege, a mindennapok kihívásainak kezelése megkívánja, hogy a pedagógusoknak újra meg újra legyen lehetőségük a megállásra, tapasztalatcserére, ismereteik bővítésére. Így joggal bízhatunk abban, hogy ez a mostani alkalom valóban a nyitánya volt egy hosszabb és átfogó folyamatnak.

Adamekné Németh Zsófia
vallástanár

• A teljes cikk hamarosan megjelenik a **„Magyar Református Nevelés”** c' folyóiratban

A Kulturális Örökség Napjai

Hagyományosan minden év szeptemberének harmadik hétvégéjén rendezik meg országszerte a napokat.

Hazánk 1999-ben csatlakozott ahhoz a kezdeményezéshez, mely még 1984-ben született meg Franciaországban „Történelmi Műemlékek Nyílt Napjai” néven.

Küldetése, hogy a munkanapokon belépő megváltása mellett látogatott műemléképületek megnyissák kapuikat, és a látogatók ingyenesen vehessenek részt tárlatvezetéseken, szakprogramokon és kiállításokon. Az idén is számos városban várták helyszínek százai az érdeklődőket.

A Kecskeméti Református Egyházközség három helyszínre irányította a figyelmet, így szeptember 17-én az alábbi helyeken várta a látogatókat:

TORONY

„Ahol a harangjaink laknak”

A török hódoltság alatt erős hitű őseink a török szultánhoz fordultak, és 1680-ban - némi ellenszolgáltatásért - engedélyt kaptak a kőtemplom építésére. Az 1684. dec. 1-jén felszentelt Kecskeméti Református Templom tárlatvezetője Zilahy Kálmán volt.

„Erős torony az Úr neve ...”

Az idén már másodszor nyílt lehetőség a Kulturális Örökség Napjai rendezvény alkalmából megmászni a több száz lépcsőt, és 12 emelet magasságában (kb. 40 m magasan) közelről megtekinteni az ott lakó 4 harangot.

A kellemes őszi időben nagy volt az érdeklődés az óránként induló „sétára”. Mintegy 90 fő hallgatta meg Zilahy Kálmán előadását, (aki a harangok és a templom történetéről egy nyomtatványt is készített, ezt a kijáratnál emlékeztetőként kézhez vehettük). Fárasztó lépcsőzésről szó sem volt, hiszen útközben csemegézhattünk a harangozók érdekes történeteiből is.

A harangokról

A legnagyobb, a Rákóczi harangot maga az erdélyi fejedelem ajándékozta a gyülekezetnek 1641-ben. Felírta: „A kecskeméti helvét hitvallású egyházközség újra öntette 1856-ik évben.” Súlya 20 mázsa; C hangú; díszítése: az egyházközség pelikános címere és a református kakasos címer.

A Szappanos harangok közül az elsőt Szappanos István ügyvéd, országgyűlési képviselő öntette szintén Pesten Schaudt András pesti mester műhelyében, tette ezt elhunyt neje emlékére. Az I. világháború áldozata lett, az újraöntött pedig a II. világháborúban veszett el. A harmadik Szappanos harangot, az F hangú 10 mázsás harangot egy kései utód adományozta templomunknak az előző helyett.

A toronyban lévő harmadik harang neve koháryszentlőrinci harang. Több ízben kellett újraöntetni, legutóbb 1971-ben Gombos Lajos örbottyáni harangöntővel. Diszítése: búzakalász koszorúba foglalt kehely.

Súlya 560 kg, hangja G. Felirata a 90. zsoltárral kezdődik „Tebenned bízunk eleitől fogva...”

A negyedik harang a kisharang, vagy másik nevén a Lélekharang. Súlya 74 kg, hangja G.

Kedves testvérek, halljuk meg a harangok istentiszteletre hívó hangját. Úr napján és ünnepnapokon, illetve esti istentisztelet előtt a 3 nagyobb harang 5 percig szól.

Terényi-Kelemen Éva

KECSKEMÉTI REFORMÁTUS T E M E T Ő

A városban ma már ez az egyetlen református temető. A sírkert 3 sírját Nemzeti Sírkert részévé nyilvánították.

Temetőkerti sétá a kultúra jegyében

A Kulturális Örökség Napjai rendezvény keretében, az idei évben szeptember 17-én 16 órától került bemutatásra a Kecskeméti Református Temető az érdeklődők számára.

A temetőkerti sétát nagy hozzáértéssel, és méltó lelkesedéssel vezette Tóth Imre presbiter, a temető vezetője. Segítője Varga József, a temetőt üzemeltető Hírös Temetkezési Kft. ügyvezetője volt.

A kellemesen simogató őszi nap sugarak is támogatták a sírkert bemutatását, mely a látogatók érdeklődésének köszönhetően kissé hosszabbra is nyúlt a tervezettnél.

Bár a temető minden nap nyitva tart és bármikor látogatható, a most bemutatottsíremlékekről, történelminevezetességekről és a temető történetéről itt átfogóbb képet kaphattak a látogatók.

A temetőt 1778-ban létesítették, és ma is megtalálható itt Vég Veresmarti Sámuel püspök síremléke, aki az első temetési szertartást végezte itt. A síremlék a ravatalozó épületéhez közel található. Jelenleg folyik felújítása más, hasonlóan régi és értékes, megőrzésre méltó síremlékekkel együtt, hogy méltón állíthassanak emléket az utókor felé.

Örömünkre szolgált, hogy több történelmi emlék is bemutatásra kerülhetett, köztük a 2010-es évben rekonstruált Szappanos István (politikus, országgyűlési képviselő) sírboltja; a kegyhely a Nemzeti Sírkert része.

Sétánk során számos közéleti sze-

mélyiség, politikus, művész emlékét is megtekintettük, így többek között, Dékány István, pusztaszeri pusztabíró sírhelyét, Szilády Károly, nyomdász, könyvkiadó, valamint fia Szilády Lajos, és unokája Szilády László síremlékeit.

Az emlékek között bemutatásra kerültek olyanok is, melyek művészi munkálásról tesznek tanúbizonyságot.

A Szappanos Mauzóleum mellett felállított Hősi emlékmű és a Hősi sírok történelmi megemlékezésre is készítették látogatóinkat.

A tartalmas, és információ gazdag látogatást minden érdeklődő pozitívan értékelte, melynek során újabb ismeretekkel gazdagodhattak Kecskemét kulturális örökségét, valamint a Református Egyház történelmét illetően.

Varga József
ügyvezető

Hírös Temetkezési Kft.

Ú J K O L L É G I U M

*M*a már sokak számára ismert, országos rendezvény-sorozat a Kulturális Örökség Napja, melynek során szeptember közepén a nagyközönség számára is megnyílnak azok a műemlék, vagy műemlék jellegű épületek, amelyek az év nagy részében el vannak zárva az érdeklődő tekintetek elől. A templomtorony és a Református Temető után idén először vontuk be ebbe a körbe az Újkollégium épületét.

Mindezt ellentétes érzésekkel tettük. Egyrészt világos volt mindenki számára, hogy a most száz éve épült, Mende Valér és Dombi Lajos által tervezett, szecessziós iskolaépület, Kecskemét

főterének egyik meghatározó, impozáns épülete minden szempontból méltó arra, hogy bemutassuk az érdeklődő közönségnek. Másrészt kérdéses volt, hogy egy, az év jelentős részében „nyitott” épület, amelybe diákként, tanárként és szülőként folyamatosan több száz ember fordul meg naponta, vajon vonz-e még további látogatókat ezen a kiemelt napon. A szeptember 17-i nyílt nap megerősítette, jó gondolat volt az Újkollégiumot is bevonni a Kulturális Örökség Napjarendezvényeinek körébe.

Majdnem száz látogató tekintette meg iskolánkat a nap folyamán. Mindezt az tette lehetővé, hogy délelőtt tíz órától a délután hat órai zárásig óránként szerveztünk vezetést vendégeink számára. Két kiránduló csoport is megtekintette az épületet – a budapesti Madách Gimnázium diákjai, illetve egy turistacsoport Nógrád megyéből -, és volt olyan lelkes látogató is, aki a nap folyamán háromszor is részt vett az épületet bemutató sétán.

A kb. 40 perces vezetés alatt vendégeink - az udvarról körbetekintve – megismerhették az Újkollégium építés-történetének nagy szakaszait, bejárhatták az iskola folyosóit, a díszteremben rövid előadást hallgathattak meg a kollégiumi rendszerről, a jelenlegi iskolaépületről és benne a díszteremről, majd a séta végén a panoráma-termekből körbetekinthettek a város főterén.

Köszönet mindazoknak – lelkeseknek, a Könyvtár munkatársainak, portaszolgálatnak – akik részt vettek a Kulturális Örökség Napjának lebonyolításában, s akik által még szélesebb körben vált ismertté az Újkollégium méltán híres épülete.

Kuti József

ÁLTALÁNOS ISKOLA

Csiperós Rekordok

Általános iskolánk néhány családja tavaly nyáron a „Csiperó” Európa Jövője Gyermektalálkozó keretében Pusztinából moldvai csángó gyermekeket látott vendégül. Már akkor megéreztük és megértettük azt, amit Bőjte Csaba így fogalmazott meg:

„... Úgy érzem, jelenleg a csángó testvéreink folytatnak legelkeseredettebb harcot a megmaradásukért. Álljunk melléjük! Osszuk meg velük mindazt a szellemi, anyagi értéket, melyet Isten nekünk adott, de ugyanakkor alázatos szívvel tanuljunk is tőlük, hisz csendes elzártaságukban, a megmaradásért vívott névtelen harcukban olyan értékeket birtokolnak, mely az egész magyar nép újjászülésének alapja. Ők szeretik az Istent, szeretik egymást, szeretik a gyermekeket. Vidámak, táncra, dalra szívesen perdülnek. Életigenlésük és életerejük engem mélységesen megindít.”

Tudtuk, hogy az idei nyáron, amikor a viszontlátogatásra kerül sor, nem mindennapi élményekben lesz részünk. Nem csalódtunk! Utazásunk minden napja tartogatott számunkra különleges élményt, meglepetést, csodát. Hazafelé megpróbáltuk ezeket összegyűjteni, így születtek meg a „Csiperós Rekordok”. Íme:

A Legszebb élményt a gyönyörű táj jelentette számunkra: Odafelé a festői szépségű Maros-völgyében és a lélegzetelállító Békás- szorosban gyönyörködtünk, visszafelé pedig a Gyimesek és a Tordai-hasadék kápráztatott el bennünket. A természeti szépségek

mellett szívet-lelket melengető volt a sok csángó népdal, amellyel vendég látóink ajándékoztak meg minket.

A Legérdekesebb legtöbbünk számára a pusztinai élet volt. Betekintettünk az ott élők hétköznapijaiba és ünneplésébe, találgattuk, mit is jelent egy-egy furcsa szó, kifejezés. A beszélgetések során megdöbbenő volt hallgatni, milyen nehéz az itt élők sorsa, helyzete. Nagy érdeklődéssel figyeltük a kecskefejest, majd kóstoltuk a finom kecskesajtot. A csángó ételek jellegzetes íze mindannyiunkban megmaradt.

A Legszerencsésebb volt hallgatnunk a beszélgetések során azt, ahogy a csángó családok életéről beszámoltak a helybeliek. A legtöbb szülő csak külföldön talál munkát, így a faluban a gyermekek és az idősek végzik a ház, a jóságok és a kert körüli feladatokat. Már napkelte előtt kaszálnak a fiatalok a réten, hajnalban megfőzik az ebédet a kisebb testvéreknek, hogy azután a délelőtti vendégekkel tölthessék... Magyar nyelvet csak a pusztinai Magyar Házban tanulnak, viszont a templomban és az iskolában minden románul szól.

A Legfontosabb, amit megtanultunk tőlük, az a csángó magyarságukért vívott harcuk, ahogyan próbálják megőrizni és visszatanítani az izes csángó magyar nyelvet, a gyönyörű népdalokat, az ősi népzene.

A Legemlékezetesebb marad számunkra a sok közös program: a közös éneklések, foci, tánc. Számtalanszor elénekeltük, hogy mindenki megtanulja minden versszakával: „Pusztinai nagy hegy alatt...” ...azóta is ben-

nünk maradt ez a szép csángó népdal.

A Legnehezebb a búcsúzás volt, az elválás az együtt töltött néhány nap után...

Utazásunk minden napján volt egy gyermek krónikásunk, aki a Csiperós Krónikában minden pontosan feljegyzett. (Olvasható honlapunkon.) Az utolsó nap krónikása így zárta sorait, az ő gondolatával fejezem be én is:

„A sok szépség, amit láttunk, a találkozások, beszélgetések, ellesett életképek sok-sok gondolkodásra késztetnek minket az emberekről, munkáról, élethelyzetekről, magyarságról, hazaszeretetről, hitről, úgy általában az életről. Köszönjük, hogy itt lehettünk! Nagyon szeretnék még egyszer eljönni!”

Bárdos Péterné

általános iskolai tanító

Kiscserkész tábor

Izsák 2011. június 29. – július 2.

A nyári kiscserkész tábor Izsák környékén a 882. sz. Mátyási János Cserkészcsapat táborhelyén volt. Hangulatos dombok, fenyőerdő, az alföldi homokvilág csodái vettek körül. Mesébe illő helyszín. Az időjárás már egy kicsit zordabb volt, de eső miatt egy programot sem kellett elnapolnunk. A dzsungelbe érkező kis farkaskölykök, 33-an találkoztak az erdő lakóival, Akelával, Bagirával, Baluval, Kával, Csill-lel a keselyűvel, és még farkasokkal, majmokkal. Az embergyerekeknek bizonyítani kellett talpraesettségüket, eszességüket, alkalmazkodókészségüket, bátorságukat. Lassan megismerték a dzsungel világát, már nem féltek a tüztől, sőt jól érezték mellette magukat,

énekeltek, táncoltak. Sőt, hogy mennyire otthonosan mozognak az új környezetben, ezt a dzsungel bejárásával bizonyíthatták. Az egyetlen napos, és meleg napon portyára indultak a kiscserkészek. Remekül megállták helyüket a megpróbáltatásokban. A dzsungel lakói úgy döntöttek, hogy az embergyerekek bekerülhetnek a farkas farkába. A tábor lakói jól és vidáman alkalmazkodtak a néha 13-14 fokos hideg, borús időjáráshoz, jó étvággal megettek mindent, amit a konyha eléjük tált, és igyekeztek mindenben megfelelni.

Természetesen a 33 alsó tagozatos gyerekek táboroztatásában még 18 cserkész is segített, gimnazisták, egyetemisták, akik szintén csapatunk tagjai.

Szabó Zsuzsanna
csapatparancsnok

KTE-Olimpia

Iskolánk 5. helyen végzett a KTEáltalmegrendezett sportvetélkedőn.

Megalakulásának 100. évfordulója alkalmából a KTE meghirdetett egy versenysorozatot általános iskolás tanulók részére. Szellemi és fizikai próbákon kellett bizonyítsák elméleti tudásukat és fizikai ügyességüket. 13 általános iskola nevezett be a versenyre, több tucat gyerek mérte össze szombatról szombatra ügyességét egy-egy sportágban. Volt vívás, asztalitenisz, súlyemelés, birkózás és persze foci. Iskolánkat a következő tanulók képviselték: Losonczy Flóra, Baranyi Ádám Tamás, Seprenyi Marcell Imre, Magony Józsa Filip, Barta Zsolt Imre (2.c), Pencz Kamilló (1.c), Szép Soma (4.a), Hanzik Donát, Kenyeres Bálint, Keresztesi Sándor, Lapéta Andrea,

Matula Árpád, Molnár Ábel, Pencz Tamás, Posta Zsolt, Szakonyi Adrián, Szegő Barna, Szikora Bella, Tóth Benedek (4.b), Beke Márk (4.c). Közülük többen sportolnak az egyesületben. A csapatot Hangodi Judit, Pappné Sasinszki Ágnes és Lakatos Mónika tanítónők készítették fel és kísérték el a vetélkedőkre. Az eredményhirdetés június 25-én volt az Erdei Ferenc Művelődési Központban, ahol díszközgyűlés keretében belül átadták a díjakat. Számos olimpikon jelenlétében kaptuk meg az oklevelet és a hozzá tartozó száz-ezer forintos vásárlási utalványt, melyből sportszereket fogunk vásárolni. Gratulálunk a versenyző gyerekeknek, köszönjük a szülők közreműködését, sok sikert kívánunk a KTE-nek!

*Lakatos Mónika
általános iskolai tanító*

KERTECSKE

*azaz a Szőlőskert gyermekrovata – nem csak
gyermekeknek*

Volt egyszer egy gyönyörű szép Kertecske. Egészen apró volt, mégis tele szebbnél- szebb virágokkal, sok

finom zöldségfélével és hasznos gyógynövényekkel. Ha becsukod a szemedet, Te is el tudod képzelni, milyenszép is lehetett... Ebben a Kertecskében azonban nem mindennapi növények teremtek: csupán olyanok, amelyek a Boldog Élethez szükségesek. A mi Jó Gazdánk ültette ezeket, és Ő szeretné a Te Kertecskédet is teleültetni velük. Ezen az oldalon sorra vesszük, melyek is ezek:

A Kertecske legfontosabb növénye a SZŐRŐT VIRÁGA. (Ugye, könnyen kitálad, milyen betű rejtőzik a ő mögött?)

Rajzold le ide,
milyennek képzeled a
SZŐRŐT VIRÁGÁT!

Egy híres orvos, Albert Schweitzer szerint: „Minden ember annyit ér, amennyi SZ@R@T@T van benne.” Hogyan nőhet meg

szép nagyra, ez a virág a Te Kertecskédben is? - Úgy növekszik, ha egyre többet adsz belőle másoknak! De úgy kell adni, mint az orvosságot: nem annak, aki megérdemli, hanem annak, akinek szüksége van rá! Azt kérdezed, hogy hogyan is lehet osztogatni a SZ@R@T@T VIRÁGÁT? Sokféleképpen megteheted: egy-egy jó szóval, apró ajándékkal, vagy egyszerűen úgy teszünk valami jót, hogy nem várunk érte viszonzást. Gyermeked mondták a SZ@R@T@T@R@L:

- „Ha jobban szeretnél sz@r@tni, akkor egy olyan baráttal kezd, akit utálsz.”

- „Tudom, hogy a nővérem sz@r@t engem, mert nekem adja az összes régi ruháját, és emiatt el kell mennie újakat venni.”

- „A sz@r@tot az, amikor anyu a legfinomabb csirkehúst odaadja apunak.”

- „A sz@r@tot az, ami megnevette, amikor fáradt vagy.”

Hasonlítsd össze a rajzot fentivel! Be tudod-e karikázni mind a 10 különbséget?

Adja a Jó Gazdánk, hogy a következő hetekben szépen növekedhessen a Te Kertecskédben is a SZ@R@T@T VIRÁGA!

Áldott kertészkedést!

GIMNÁZIUM

Aradi kerékpártúra

Idén már 13-ik alkalommal indult el 13 refis diák Aradra október 3-án, név szerint: Bálint Tamás, Bárdos Máté, Varga Bence, Berki Dávid, Tóth László Máté, Orosz Adrienn, Mucsi Tamás, Papp Ádám, Klément Emese, Sereg Fanni, Péczka László, Papp László és Csörtő Dóri. Ebben az évben Szabados László tanár úr mellett Csizmadia Szabolcs tanár úr és Komádi Róbert nagytisztelő úr kísért minket. Hétfőn reggel az ünnepség után nagy lelkesedéssel vágtunk neki hosszú utunknak, még csak sejthettük mi is várhat ránk. A délelőtti folyamán többször megálltunk pihenni, Tiszaalpáron egy kis

sétát is tettünk a templom dombon, megnézve az Alpári rétet. Egy alkalommal néhány társunk figyelmét elvonta egy mellettünk elrobogó „kis jármű”, aminek egy kisebb baleset lett az eredménye, ha lehet annak nevezni. Majd Csongrádon várt minket az ebéd, ahol egy kis szieszta után már indultunk volna, amikor jött az ötlet mért is ne fürödjünk egy kicsit, ha már ott a Holt-Tisza, a víz kellemes, a Nap ragyogóan süt... Bár a többség kívülről szemlélte az eseményeket, de mint kiderült nem is volt ez olyan rossz ötlet. Újult erővel folytattuk utunkat Hódmezővásárhely felé. Este már érezhettük, főként a lábainkban mit is jelent ha az ember 95 km-t teker egy nap alatt. A Bethlen Gábor Református Gimnázium ven-

dégszeretetét élveztük, ahol finom vacsorával és puha ággyal vártak minket. Másnap reggel ellátogattunk az ottani református templomba, amiről a könyvtáros úr mesélt nekünk pár szót. Ezután már a hódmezővásárhelyi csapattal kiegészülve indultunk tovább. Mezőhegyesen ebéd után az állami mén-telepet is megtekintettük, néhányan majdnem másik nyeregbe akartak pattanni, de mindenkinek maradt a saját „lova”. Harmadnap reggel Battonyán a Mikes Kelemen Középiskola iskolai ün-nepélyén köszöntöttek minket, ahon-nan diákok sorfala között taps kísé-re-tében folytattuk utunkat a határ felé. Aradra érve már csak egy kis alvásra vágytunk. A délutáni városnézés után este a Kultúrpalotába mentünk, ahol a Tolcsvay testvérek által írt Magyar mise volt műsoron. Mindannyiunk tetszését elnyerte, még hazafelé is a dalok meg-

maradt sorait énekelgettük. Másnap a Minorita templomban tartott ökumeni-kus gyászmisén vettünk részt, majd el-helyeztük koszorúnkat a vesztőhelyen, illetve a Szabadságszobornál. Innen már csak egy feladatunk volt, visszatekerni a határra, ahol egy busz várt minket. A 4 nap alatt azt hiszem az időjá-rásra semmi panaszunk nem le-hetett, száz ágra süttött a Nap. Köszönjük az iskolának, a fenntartó egyháznak és minden támogatóknak, hogy biztosították a túraanyagifedeztetét! Nektek fiatalabbaknak, akik még e le-hetőség előtt vagytok, csak ajánlani tu-dom ezt a túrát, még azoknak is akik nem szoktak vagy nem szeretnek annyira biciklizni, mert tapasztalatból mon-dom az út során még ez is megváltozhat.

Csertő Dóra
12.b osztályos diák

Az elevenesülő Hungarikum

Amikor kényelmes autóink-ban szágulduink Budapest felé az autó-pályán, bizonyára csak keveseknek jut eszébe, hogy valamikor Pest déli területein, ahol ma hipermarketek sora-koznak, homoki viperák is éltek. A kiskunsági tanyavilágban még vagy 100 évvel ezelőtt is talál-kozhattak a rejtőzködő életmódú, kicsiny, alig fél méter hosszúságú hüllőkkel. Néhány évre, Rákosi Mátyás idejében átkeresztelték parlagi-ra a Herman Ottó ál-tal leírt, sztyeppei

elterjedésű kígyót. A szakirodalomban rákosréti, parlagi valamint homoki vi-peraként is emlegetik. Neve hallatán a

legtöbb embernek a vi-szály, a marakodás jut eszébe, pedig a név, va-gyis a vipera szó a szüle-tésre utal, arra, hogy az alig 2 grammnyi aprósá-gokat a nőstény elevenen hozza világra. Nehezen viseli az emberi zavarást, így a nagyüzemi műve-lés, a kultúrterületek növekedése, és más okok miatt jelentősen meg-csappant az állomány létszáma. Ma már csak

a Kiskunságban és a Hanságban található kisebb populációja. A Kiskunsági Nemzeti Park területén 2004 óta működő Rákosivipera-védelmi Központ adja a fajmegőrzési program gerincét. Létrehozására azért volt szükség, mert

a rákosi vipera természetes, hazai populációjának fogyása olyan méreteket öltött, amely előre vetítette a faj végleges eltűnésének rémképét.

Látogatásunk alkalmával megtudtuk, hogy mintegy 700 vipera él a Központban. Ez a szám azért is jelentős, mert becslések szerint a vadon élő egyedek száma a Kárpát-medencében kb. 500 lehet. A mérge nem veszélyes az emberre, hiszen kicsi a méregfoga, és főként egyenesszárnyú rovarok: sáskák, szöcskék, tücskök szerepelnek étlapján. Kunpeszérre busszal érkezünk népes biológus csapatunkkal. A falu közepén balra fordultunk egy dülőúton, és a kissé nyelvharapós, néhány kilométernyi zötykölődés után gyalog indultunk az állomás felé. Májusban tengernyi szibériai nőszirmos kéklik a tájban, néhány hét múlva pedig a természetes, szép virágú fehér zászpa látványa uralja a lapályok mélyedéseit. Ősszel ennek nyomát sem látni...

Mozaikos, változatos vidék a peszéri puszta. A gyöngyvirágos tölgyerdő a vizes láprétekkel, és a száraz sztyeppe élőhelyekkel váltja egymást.

A rákosi vipera inkább a szárazabb területeket részesíti előnyben, ahol más hullókkal osztja meg téli szállását a dombhátak elhagyott rágcsálóüregében. Meleg, őszi délután látogattuk meg a kutató-állomást. Vezetőnkől

megtudtuk, hogy amitől a legtöbb ember retteg, annak szinte minden más élőlény az ellensége. A fácán, a vaddisznó, a szalakóta, a gólya is szívesen fogyasztja őket. A faj eszmei értéke 1 millió Ft.

Hazánkban kívül sehol más-

hol a világon nem élnek e különleges hullók. A természetvédelmi tevékenységet sokan úgy képzelik, hogy egy-egy faj megmenthető, ha körbekerítik az élőhelyét, vagy a védett állatokat ketrecekbe zárják. E faj egyedszámát jelentősen befolyásolja a telelőhely, pl. a szabad rágcsálóüregek száma. Megtudtuk, hogy önkénteseket is szívesen látnak, akik segíthetnek a telelőhelyek kihelyezésében és a gyepterület kezelésében.

A természetes életközösségek fontos részei ezek az állatok, hiszen ragadozóként és prédaként más fajok egyedszámának alakulását befolyásolják. A természetben nincs értelme annak a kategóriának, hogy valami hasznos vagy káros. Egy életközösség olyan, mint a háló, minden szála erősíti az egészet, és sohasem tudhatjuk, hogy esetleg nem a legvékonyabb szálon múlik-e az egész fennmaradása.

Juhász Katalin
gimnáziumi tanár

Cserkész tábor Egerszólát

Minden cserkészévet 10 napos nagytáborunkkal koronázunk meg,
ami a leginkább várt közösségi élményt nyújtja
valamennyiünk számára

Az idei táborunkban a hevesi hátot szálltuk meg, azaz az Egertől 12 Km-re lévő kisfalú, Egerszólát melletti erdőt, mely félúton van, a Mátra és a Bükk között. Mint a falu neve is mutatja, ha jöttek a törökök, a középkorban, akkor átszóltak Egerből a falu lakosságának, hogy jöjjenek be a várba. Eger közelségéből adódóan a keretmesénknek a vár ostromát választottuk, de nem az 1552-es diadalt, hanem 1596-ot, amikor a törökök elfoglalták. Mi pedig a törökök bőrébe bújunk bele és Szabó Zsuzsi „szultán” vezetésével meg is kezdtük az ostrom előkészületeit.

Először a járhatatlan utakkal birkóztunk meg, ugyanis a felszerelést szállító teherautó elakadt, majd a szelektív hulladékgyűjtés és a víz-hordás problémáját leküzdve, megkezdjük a tábor kiépítését, melyet az elő-táborunk már jól megalapozott.

Az első két nap ezzel és az újoncoknak, a tábori rend megismerésével telt. Közben Ali budai pasa ellenőrizte katonáival, hogy az építkezés megfelelő ütemben halad-e, és képesek lesznek-e a janicsárjai meghódoltatni Eger várát. A napirendben, mint mindig, fontos szerepet kapott a zászlófelvonás, a sátorszemle, a lelki percek (áhítatok), a nap fénypontja a tábortüzek, és végül a zászlófelvonás.

Harmadik nap vasárnap lévén úrvacsorás Istentiszteletet tartottunk. Hodánics Tamás és két teológus cserkészünk, Tóth Zsuzsanna és Mező Zsófia vezetésével, majd végre játékra is sor került és néptáncot is tanultunk. Ez nyílt napunk is volt melyre hívtunk több vendéget, de sajnos fenntartónk képviselője a sok itthoni teendő miatt nem tudott eljönni, viszont csapatunk névadójának lánya, gimnáziumunk volt igazgatónője, Vetéssy Kati néni megtisztelt bennünket látogatásával, amit nagy örömmel vettünk. Az

egynapos túrán alaposan megizzadtunk, na nem a távolság miatt, hanem inkább a 38 fok volt az oka, de végül elértünk a „Nagy eged” nevű csúcsra és a Dobó kilátóhoz. Innen visszaereszkedtünk Egerbe, és csapatokra oszolva akadályversenyeztünk, majd az egri várat néztük meg speciális idegenvezetéssel. Ez a

keretmesénkben a vár felderítéseként jelent meg, a nagy ostrom előtt.

Forgósínpad szerűen sok kiképzést tartottunk a cserkészörseinknek, főleg az újoncoknak, akik mindig a tábor végén tehetnek fogadalmat.

Minden nap másik őr segített a konyhán, ahol jó hangulatban pucolták a krumplit és a hagymát, de volt egy olyan nap is, amikor az őrök az előre rendelt alapanyagból maguknak készítették ebédet - megvendégelve a vezetőség tagjait is – amely egyben főzőverseny is volt, és a győztes ötödik és hatodikos lányőr megkapta a győzelemért járó vándorfakanalat is.

Rovereink (18 év fölötti cserkészeink) egyik este kivonultak a táborból és egyedül aludtak az erdőbe, közben lelki feladatokra figyelve. A két napos portya sem volt mentes az izgalmaktól. A belpátfalvi ciszterci apátságtól indult a túra és egy meredek szakasz kezdődött a bél kőhöz. A kilátás gyönyörű volt, a turista út megszűnt. Úttalan utakon és fogyó kulacsokkal haladtunk abban a reményben, hogy az irány jó és valahol majd kilyukadunk, ami az Eger

melletti cserkészparkot eredményezte, de a hírnökök bátran vihették a hírt Iisztambulba, mert Eger vára elesett.

A szabad ég alatti alvás után másnap a jól megérdemelt fürdő jött az egri strandon, és a próbáztatás. Itt az újonc janicsárok is számot adtak az egész év alatt megszerzett tudásukról, majd este következett a cserkészsé avatásuk. Egyik este még a falu ifi focicsapatával is összemértük az erőnket, és a végén nyugtáztuk, hogy a játék a fontos nem a győzelem.

Utolsó teljes napunk már pihenősebb volt, ahol este szökés szerint vásárt, majd mulatságot tartottunk. Másnap hamar szétcszedtük a táborát és indultunk haza Iisztambulba, azaz Kecskemétre.

*Telekes Tamás
általános iskolai tanár*

Gólyabál

Az igazán lényeges dolgok sokszor háttérben maradnak. Úgy sejtem, hogy valamikor felnőttkorunk derekán, amikor visszaemlékszünk a kamaszkorunkra, aligha matematika vagy kémia óra jut eszünkbe. Inkább egy osztály, ahol eltöltünk 4-6 évet.

Egy osztály, amelynek van egy közössége, amelyről nem mindegy, hogy mi ugrik be. Az, hogy milyen jó volt együtt lenni, milyen összetartó volt, igazi közösség, teli élménnyel. Ehhez összetartás, egymásra figyelés, egymás elfogadása és elismerése kell. Lehet, hogy mindez háttérbe szorul, például a tanulmányi eredmény javára. Pedig...

Azt gondolnom, hogy egy jó, ösztönző közösségben tanulni is könnyebb. De hogy alakulhat ki egy ilyen közösség. A hagyományos tantermi „működés” úgy gondolom nem elég. Ehhez kell valami több, valami különleges. A Gólyabál lényegét ebben látom.

Miközben a közösség felkészül egy műsorra, összerázódik. Közös cél, közös erőfeszítések megtanítják a közreműködőket arra, hogy egymást értékeljék, ösztönözzék. Egy ilyen felkészülés után már a közösség nem olyan lesz, mint előtte.

Az idei Gólyabál után az egyik kilencedikes lány a következőt mondta: „Felkészülés során megtanultuk egymást tisztelni, megtanultunk együttműködni és ráadásul rendkívül vidáman töltöttük az időt”.

A zsűriből nézve pontosan ez tükröződött vissza.

Mindanégyosztályremekül teljesített. És ez a lényeg. Ezek után az, hogy ki győzött, elhanyagolható információ. Nos, azt kívánom a „gólyáknak”, hogy elkövetkező években még sok ilyen közösségformáló kihívásban legyen részük.

Varjú Ágnes
gimnáziumi diák

Évfordulók - Alkalmaink

OKTÓBER 23. NEMZETI ÜNNEP

9 órakor istentisztelet, 10 órakor az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából városi ünnepi megemlékezést tartanak a Szabadság téri 56-os emlékműnél.

11 órakor családi istentisztelet

4 órakor hangversenyt tartunk a templomban Liszt Ferenc születésének 200. évfordulójára emlékezve. A résztvevő kórusok és együttesek között fellép Egyházközségünk énekkara és a Gimnázium kórusa is. Mindenkit szeretettel várnak. A belépés díjtalan.

6 órakor hitmélyítő-tanító istentisztelet.

Tartalom

ÁHÍTAT Mi a reformáció	Dr. Vass Vince	1-3
ÜNNEPI KÖR		
Reformáció és irodalom	Kovács Zoltán	4-5
A legfiatalabb nemzeti ünnepünk elé...	Harmath Sándor	5-6
REJTVÉNY		6
KINCSESTÁR		
Elkészült a KRE Könyvtárának honlapja	Lipóthné Gyulai Anikó	7
Felnőtt konfirmáció	Fodorné A. Margit	8-9
A reformáció emlékére	Muraközy Gyula verse	9
ZENEI ESEMÉNYEK		
A Kecskeméti Véghe Mihály Énekkar szolgálati útja Nagyváradon	Pungur Béla	10-11
SZOLGÁLATOK		
Az Önkéntesség Európai Éva	Terényi-Kelemen Éva	12-13
GYÜLEKEZETI DIAKÓNIA		
Irány a cselekvő szeretet felé	Halasiné Polgár Zsófia	13
NYÁRI TÁBOROK		
Kékkereszt	Dobos András	14-15
INTERNÁTUS		
Beszámoló az internátusi nevelők tréningjéről	Adamekné N. Zsófia	16-18
KULTURÁLIS ESEMÉNYEK		
A Kulturális Örökség Napjai Torony	Terényi-Kelemen Éva	19
Kecskeméti Református Temető	Varga József	20
Újkollégium	Kuti József	21
ÁLTALÁNOS ISKOLA		
Csiperós rekordok	Bárdos Péterné	22
Kiscserkész tábor	Szabó Zsuzsanna	23
Kte Olimpia	Lakatos Mónika	24
Új Rovat: Kertecske		24-25
GIMNÁZIUM		
Aradi kerékpártúra	Csertő Dóra	25-26
Az elevenszülő Hungarikum	Juhász Katalin	26-27
Cserkész tábor Egerszólát	Telekes Tamás	28-29
Gólyabál	Varjú Ágnes	30
ÉVFORDULÓK		30
TARTALOMJEGYZÉK		31
KÖZLEMÉNY		32

„Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe; különben az új bor a tömlőket szétszakítja, a bor is kiömlik, a tömlők is elpusztulnak; hanem az új bort új tömlőkbe kell tölteni.”

Márk 2, 22

Kegyes volt az Úr idén a szüretelőkhöz. Árasztotta áldott napsugarait a gondos szőlősgazdákra, az új bort készítőkre. A borászok pedig - akárcsak Kálvin szülőföldjén - úgy hazánk méltán híres borvidékein is: ünneppé teszik a nemes nedű, az első újbor megjelenését.

Mi lesz az Óborral, a tradíciókkal? Tiszteletben tartjuk.

Az előttünk álló ünnepkörben eleink hagyományait követve nyitunk az új felé. Többek között ezeket a szempontokat tartottuk fontosnak, amikor Egyházközségünk hírmondóját új ruhába öltöztettük. Az oktatási intézmények Pálmahír című értesítői egyesülésével a Szőlőskert előző lapszámaiban már bepillantást nyerhettük iskoláink életébe. A Szőlőskert mostani számát lapozgatva láthatják a kedves olvasók,

hogyan grafikája, arculata is megújult. Tervezzük, hogy a következő ünnepi számban pedig Isten kegyelméből remélhetőleg a további kezdeményezéseink is gyümölcsöt teremhetnek. A megújulás igényének eredményeként állandó rovattal jelentkezik majd a diakóniai szolgálat, bemutatkoznak az aktívan működő bibliakörök, interjúk készülnek a zenei blokkba és a „Kincseinkről” rendszeresen hírt adó Könyvtárunk mellé csatlakozik a Levéltár is – levéltárosaink régi családok történetét dolgozzák fel - sorozatban. A legkisebbek is belelapozhatnak a Szőlőskertbe – mert hozzájuk szól a Kertecske c. rovat.

Add Uram, hogy felismerjük művedet akár régi, akár új, és a testvérek fogadják nyitott szívvel a megújulást!

* a szerkesztő

A Kecskeméti Református Egyházközség Hírmondója

Kiadja: Kecskeméti Református Egyházközség

Kecskemét, Szabadság tér 7.

Tel.: 76/ 500-389, Fax: 76/500-387

www.krek.hu

Felelős kiadó: Varga Nándor

Szerkesztő: Terényi-Kelemen Éva

Grafika: Dunszt István

Készül 1000 példányban az Origo nyomdában

